

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 23. Seuerè punit illum Dominus, qui vnicam animam perdiderit, vt patet exemplo Samsônis & Amalechitarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

gellum; si tanti igitur Deus æstimet animam, quali te premio doabit si lucratus vel vnam illi fueris: Maius & eminentius nullam decreuit aliud: Apollolis tuis & discipulis cuiuscumque operis fuerum, quam huius, unde & illis ait: *Quis fecerit & docuerit hic magnus vocabitur in regno celorum.* Magnum esse in celo, haec, inquam, dignitatem discipulis assignavit copulatam, eruditioni; peccatorumque correptioni: quod verbo comprehendit quod de sermo proloquitur fideli, qui doctrina sua illi animas acquirit: *Amen dico vobis super omnia bona sua constituit eum.* Ex hoc, quantum Lepio potest illi declarari sententia, quam bis Salomon repetit: *De fructu oris sui unusquisque repletur bonis.* Quid ergo nunc Dei bona verbis obtinentur? An non opera eaque magna requiruntur? Vtique, porro declarat, quod inter illa, præcellat correptio, & medela peccatoris, verbis correptionis efficacibus, sanctæque exhortationis adhibita.

§. 23. *Seuere punit illum Dominus, qui vnicam animam perdidit, vt patet exemplo Samsonis & Amalechitarum.*

67 57 **H**oc ipsum adverte per argumentum quod Rhetores & Dialectici vocant à contrario Scrutare scripturas: nihil inuenies tam seuerè à Deo punitum, quam vnius animæ perditionem seu te esse occasionem quod alius peccet, & alia cornuat: vt autem hoc significet, explicat per similitudinem viri, qui nihil fert grauius, nihil acerbius, quam sibi sponsam abripi, violari: *Zelus & furor viri non parcat in die vindictæ. Nec acquiescet cuiusquam precibus, nec suscipiet pro redemptione dona plurima.* Patienter quis sufferet, quod illi bona à ripias, mitescit, & tibi remittit iriam, licet illum cultro transoderis; at quod sponsa suæ honorem violaueris, cui se desponsauerat, hoc nullam inter homines meretur indulgentiam. Admirabilem plene narrat pagina de Samsonis historiam de medio præsertim quo Deus vsus est, vt eum contra Philistinos prouocaret. Intendit Deus vt in illos excaudescat tan-oque moueatur odio, vt de eorum interuentione cogat consilia, eo modo quo Theologi declarant, quod Deum non faciant auctorem peccati. In hunc finem disponit, vt Samsoni sponsam eripiant. Filiam admauerat Philistham, licet autem parentes in matrimonio non consentirent, fatebatur tamen

ille, se eius amore languescere. Fili mi, dicebant ei perpende, hæc in regione nostra puellas esse factas multas tibi nobisque conuenientes. Nullam præter illam aliam requiro, respondet Samson: nam deperibat ea non valde. Spiritus autem Sic de hoc testatur: *Pauentis autem eius asciebat quod res à Domino feret, & quæreret occasum nem contra Philisthijm.* Illam Samson duxit in uxorem. Aliquamdiu absuit ab iis pater autem vxoris, Samsonem aliam sibi promittit maritum. Quam effebuit Samson! Accedit, factum reperit, vt leo fuit, rugit, infremiscit: locet Samsonem conatur placare rationibus, quod nimia eius mors concitatus hoc egerit aliam sibi esse filiam, que pari placeat pulchritudine. Nullam admittit ferrox rationem, iurat, quod & ipsum omnesque Philisthaeos igni us traderet exurendos: conatus est, & opere compleuit. Ita vt, quatenus in illos non reconciliabili ferueret Samson odio, permiserit Deus, vt sua illi sponsa auelleretur: etiam nihil nouimus, quod sic ad bilem, vindictamque prouocet hominem. Ad quid hoc? vt noueris quid sit, quod contra te Deum moueat acerbius. Quod hoc? suam illi auferre sponsam. Quæ est illa? Anima, quæ sibi in baptismo desponsauit: quid agis tu, qui puellam ad pudicitie sollicitas iacturam? Et tu, qui inuicem prouocas à mundo semotum vt vias sectetur illicitas: & tu, qui laqueus os illi, que firma constat & ad casum impellit? & tu, qui pacificum mireturque iritas ad vindictam. O quale supplicium!

Proh quale fuit illud quo multauit Amalechitas. Præcepit enim vt alate Moyses erigeret, & seper Aram ex Dei nomine solemni se iuramento obstringeret; quod perpetuo illos bello molesteret: eo quod Israeli in terram tenti deni promissionis se in via, ne progredieretur inuicis viribus fortiores opposuerant. Hanc mirabilis est historia, atque ceteris inter Sæloquij mirabilior quam expendit Abb. Rupertus. Cum Dei populus Pharaonis soluens seruitute, diuina virtute & potentia liber in terram proficerecetur promissionis, ecce prodit illis obuiam cum omni populo suo Rex Amalec, viam obstruatur, hocque nequiter agebat, vt debiles lassosque, qui resederant, & posteriores in agmine sequebatur inuaderet & occideret. Iubet Dominus Moysi, vt prælio cum illo deceret, decertat & gloriola populus victoriæ de illo triumphat. Hic vocat Dominus Moysi, ac precipit, vt extruat altare, & in eo solemni se iuramento obstringat, quod

memquam intermittere persequi. An alectitas con-
 tumque procurabit interitū, nec vniquam tanta
 memoria perdet iniuriā, donec omnino de eta,
 & expuncta de hominū memoria sit. An alecti-
 tarū memoria, vt. vero hoc populi non elabatur
 memoria: *Scribe* (inquit) *hoc ob monumentū in li-*
bris, & trade auribus Iosue: del. bo enim memoriam
Amalec de sub celo. Nec. his Deus contentus, sed
sapienter tanta populo afflictionis memoriā refri-
cabat ne ynqua illam negligeret, sed semper ad
vindictam esset excitatus, quare hęc illis verba
mandauit: quę grauer expendit Rupert. Memē-
mento quę fecerit tibi Amalec in via, quādo egre-
disbari ex Egypto: quomodo occurreris tibi & ex-
trimas agminis tui, quę lassū vesidebant, ceciderit.
 Quinimo ratio, ob quā regio Saulē eiecit, hęc
 fuit quod eum illi imminisset, vt manu copiosa
 bello laceraret Amalecitas, omnes gladio ex-
 cēte deceret, personas, domus facultates, amentu-
 ra, ne vlla superesset ex illis memoria, cūta ad
 anulum nō compleuit, sed eorū meliora refer-
 uauit. Quid hoc cęlorū Domine? nonne tu ipse
 nobis iniuriarū pręcepisti obliuionem: nō tibi
 ius vllū iā superest illū corripendi, qui memo-
 riā seruat iniuriarū, cū ipse perpetuari esse prę-
 ceperis earum quas tibi, tuque populo iroga-
 runt Amaleciti, quos inextincto persequeris
 timone vniuersaturus. Ne cortici literarū inhæ-
 reas, mouet Lipomannus, sed trāsens dum ad id
 quod Spiritus S. his voluit indicare: nēpe quā
 impatienter Deus eum toleret, qui pauperem
 mulieri, de peccato Egypti, atque satanica ser-
 uitate egredienti, cęlumque versus proferanti
 ponit offendicilū eamque quę penitentia se-
 datur seruentius, impiē seducit, qui iuuenem o-
 culorū palpebras aperire incipientē prouocat in
 ruinā a virtute diuertit, ad seclera peruertit. Lu-
 ber audire Lipomann: *Significat hęc si uirtute sua,*
quam graue peccatum, & quam horribili supplicio
punitur: ut si quis misera & afflicto in uisitatio-
ne Dei ambulanti, addat nouam miseriā, & af-
fectionem: nam Israelica paulo ante quāstam gra-
uissimam seruitutem, & nondum recuperauerant
uiri tam duro itinere exhaustas. Accesserat eadem
fames & sitis, quę paucis ante diebus torti fuerant,
unde factum est, vt multi debiles, & infirmi in se-
querentur exercitum eorum in ultimo agmine,
quos Amaleciti occidebant.
 Quam stomachabundus, quā uirtutis con-
 tra barbaras illas nationes Deus, sic vt lapides,
 ignisq; celo deplueret radios, solemque in
 cursu suo detineret immortū in illorū suppliciu:
 quia bellum in septe pręsumperant Gabaonitū

populo Dei consecratis! quomodo te plectet
 seuerus iudex, qui alectū, ne cęlū petat, impetis:
 tu quoque qui alterā, a frequentī confessione, &
 conuincione remoraris. Querit D. Chrylo. cur *Iosue. 10.*
 Deus seuerus Eua quam Adā punierat: attende *D. Chryl.*
 quanto grauior fuerit sententia quā in illā tulit: *Hom. de*
 etenim in morte patem marito reddidit, insuper lapsu pri-
 & hęc addidit: *Multiplicabo arummas tuas & mi hmi-*
quare ergo Eua, quę infirmior est, grauius punita nis & Ep.
est: quia illa non solū peccauit, sed uinum ad pecca. 2. & 3.
tum induxit. Deinde disputat cur serpentē horn-
ad Olm.
 bili illa sententia multaret: *Maledictus es inter Gen. 3. 16*
omnia animantia & bestias terra. Si culpa vaca-
 uerit: cū diabolus serpentē indigari? Responder Cur Eua.
 quod si serpentem, cum peccatum non habeat, seuerius
 nec possit committere, tam seuerē Deus castigat
 uir, eo quod diabolus lingua eius sibi prauale-
 rit, qua nostros in ruinam pelleret protoplastes, Adā,
 quā sibi timendum, qui tam es diabolicus, vt *Hom. ad*
 honestam ad inhonestā commoueas puellam. *Nephy-*
 piam a d impia prouoces coniugatam, pudicū *102.*
 ad oculos sollicitos impudicos mitem ad immi-
 tem incites uitionem? In huius confirmationem *Ser. quod*
 duo ex sacris literis expendit loca, Primum: *Vt regul. fac-*
ille, qui potum dat amico suo turbidum. Sic ipse
legit, quod nostra vulgata habet: Vt qui potū dat vris non co-
amico suo mittens sel suum, & inebrians. Secun-
dum, Et propinabitis Nazareis uinum. Erat autem
Halnauc.
 uinum Nazareis interdictum: q. d. *Vt illi, qui*
 proximum ad illicita pellicit, quibus percat. *Amos c. 2*
 Quo plectetur supplicio Domine? Non expri-
 mit, respondet D. Chryloto. nulla namque illi
 exprimerdo verba sufficiunt, unde propheta hoc
 describit illo verbo *Vt. Quod supremum omniū*
 est terribilimentum: fac igitur ex his conclu-
 sionem: Deo propitium est effuisse remunerari,
 magis quā seuerē castigare, si tali plectat sup-
 plicio illum qui trahit animam in damnatio-
 nem, vt verbis exprimi non possit, nisi vā illi
 imprecando, quo (precor) illum premio remu-
 nerabit, qui lucratus sibi fuerit animam? Sermo
 non explicat, unde sufficit tibi dicatur: *Lucratus*
eris fratrem tuum.
 Eia igitur Christiane, huic attende, & mente
 studiosus reuolue pręmium (inquit D. Chry-
 lostom.) quod proposuit, promittitque illi, qui
 in hoc Deo strenuus seruerit: *Super omnia bona*
sua constituet eum. Hanc considera promissionē,
si separaueris preciosum a vili, quasi os mātū oris.
 Quod est os Patris? Filius, per illū nobis loqui-
 tur: *Locutus est nobis in Filio:* per ipsum ofculum
 pacis humanę obtulit naturę q. d. Eris filio meo
 similis, cuius erat officium, animas saluare.
 Quocirca,

I I.
 Pręmiū
 p. omil-
 tum ijs
 qui ani-
 mā con-
 uerterint.
 Hier. 17. 1.

Orgetica, sicut illi in præmium retributum est, ut super omnia Domini nostri bona constitueretur: *Super omnia opera manuum Dei*; sic quoque de te dicitur: *Super omnia sua constituet eum* te: tunc illi Christi Domini nostri exornat: *Quid huic* D. Cyr. *potest comparari* quærit D. Chrysolto. : *Non ego Lib. 2. de polliceor. sed Deus. Non ait eris D. Petro similis, Sacerds. vel D. Paulo, sed: Quasi os meum eris. Quibus ieiunijs, operibus poenitentia, alijsque pietatis exercitijs tale retributum est præmium? Tale tibi præmium addat animos, illamque ram gratiam time maledictionem, quam pia propheta illa Debbara in suo Cantico filijs Ruben imprecabatur, eo quod in auxilium non venissent, cum Dei causa periclitaretur, ut populum de potestate liberarent inimicorum: Maledicite terra Merax dixit Angelus Domini, maledicite habitatoribus*

eius, quia non venerunt ad auxilium Domini, in adiutorium fortissimorum eius. Dei pariter merito maledictionem per Moysen inflictam, Maledictus omnis: Qui non aedificat domum fratris sui in Israel. Quis hoc capiat, quærit Manichæus? Nonne virgo, castusque in Evangelio benedicitur? bene dicitur; respondet D. Augustinus. Porro præcipit, ut in illo statu virginali & casto quisque studeat Deo generare: si lios per gratiam, aumalque conquirere. Metic studeat maritum lucrari, filius patrem, frater fratrem, viciumque vicium: vacuus nambue apparebis, nisi tale contuleris luctum: quod si contuleris, o te felicem: omnibus Dei bonis diaberis gratia præsentis, futuræque glorie. Amen.

Matt. 24.
4.
D. Cyr.
Lib. 2. de polliceor.
Sacerds.
Tom. 5.
Ho. 16. ad
pop. &
orat. 5. ad
Iudæos.

Iudæi. 5. 23

S V M M A R V I M

HOIMILIE VIGESIMÆ TERTIÆ SEQVENTIS.

REGATIONEM præsens exhibet Evangelium Phariseorum, Doctorumque Hierusalem ad generis humani Redemptorem, contra Christi discipulos exostulantium. Ad quinque redocitur puncta. Primum, eorum nobis describit qualitates. Prima: quod sint proditores, qui sub nomine corripiendi, obloquuntur. *a.* Secunda: quod sint inimici, odium etenim illis magnum ostendit esse peccatum, illud quod nullum esse conuincitur. *b.* Tertia: quod sint versipelles & astuti, nihilum ornando, ut esse quidquam appareat. *c.* Quarta: quod sint hypocritæ, solius exterioris solliciti. *d.* Quinta: quod viri sint peruersæ linguæ, proinde extra omnem spem salutis. *e.* Secundum autem punctum, nobis proponit, qualiter illis obfuscare nitentibus Christi gloriam, illustrior ea nihilominus euaserit, & qua ratione vnico illos eorumque rationes statu dissipat. *f.* Tertium, quomodo Christus Phariseorum traditionem declarat iniquitatem, cum ob illas præceptum de honorandis parentibus transgrediantur, quo mirandam proponit doctrinam, se illa non acceptare sacrificia, quæ cum iniuria proximi deferuntur: quantumque scelus sit, parentes inhonorare. *g.* Quartum exponit, quod Saluator doceat, hominum traditiones Dei legibus oppositas, esse reprobandas. *h.* Quintum explicat, illotis manducare manibus, non esse peccatum: non enim, quod per os ingreditur, coinquinat, bene equidem quod de ore foras procedit, *i.*

a §. 1. 2. 3.
b §. 4. 5.
c §. 6. 7.
d §. 8.
e §. 9. 10.
f §. 11. 12. 13.
g §. 14. 15. 16.
h §. 17. 18. 19.
i §. 20. 21. 22. 23.

§. 1. Deus ignis est ad eum accedentes illi, qui palea erant, exuruntur, ipse vero clarius illustratur.
§. 2. Accesserunt ab Ierosolymis. Mor-
§. 3. Videntur illi apes esse sed respa sunt: sa pi